

Čís. 15014.

Jde o platné narovnání, byly-li jím upraveny jen důsledky původní, byť i neplatné smlouvy.

(Rozh. ze dne 5. března 1936, Rv II 434/34.)

Žalobce přednesl, že v září 1929 koupil od zástupců žalované 12 celých stavebních losů a dílčí promesy na 600 státních stavebních losů na 2 roky s tím, že za to zaplatí žalované 13.500 Kč ve stejných 15 měsíčních splátkách po 900 Kč. Po uplynutí dvou let měl žalobce od žalované dostati 12 celých stavebních losů. Případlé výhry na 600 celých stavebních losů po dobu 2 let měly se dělit mezi žalobce a dalších 49 členů nahodilé výherní společnosti. V prospektu nebyly uvedeny ani serie, ani čísla prodaných losů, ani v něm nebyly označeny ony losy, k nimž žalobci příslušel podíl výherní po dobu 2 let. Prodejní listiny na tento splátkový obchod žalobce od žalované nedostal. Na tento splátkový obchod zaplatil žalobce žalované ve splátkách úhrnem 6.300 Kč. Poněvadž tento splátkový obchod jest neplatný, neboť šlo o prodej promes na splátky a protizákonné spojování promesového obchodu s prodejem losů na splátky, při čemž nebyly individuálně označeny losy žalobci prodané, ani vyhotovena prodejní listina, domáhá se žalobce vrácení splátek ve zbytku 4.050 Kč, po srážce 2.250 Kč, jež mu žalovaná již vrátila. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby, poněvadž smírem z 10. června 1931 spokojil se žalobce na vyrovnání svých nároků s částkou 2.250 Kč, jež mu byla skutečně vyplacena, kdežto zbytek splátek připadl na úhradu výloh žalované. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Byla-li původní smlouva nicotná, příslušel ovšem žalobci proti žalované firmě nárok na vrácení všeho, co jí na tuto nicotnou smlouvu plnil. S tímto svým nárokem mohl žalobce volně nakládati a o jeho úpravě se s druhou stranou dohodnouti. Skutečně došlo k takové dohodě, neboť o tom, kolik peněz má žalovaná žalobci vrátiti a kolik si jich může ponechat, bylo mezi stranami vyjednáno a žalobce sám v dopisech uznal, že žalovaná firma měla výlohy, a projevil vůči ní svůj souhlas s tím, aby si je odpočetla a jen zbytek peněz mu vrátila. V tomto směru došlo mezi stranami k dohodě, podle které se žalobce spokojil s vyplacením částky 2.250 Kč, kdežto zbytek ponechal žalované firmě na úhradu jejich výloh, jež uznával. Tím byl mezi stranami smluvně upraven jejich vzájemný právní poměr, o němž až do té doby nebylo mezi nimi shody. Šlo tudíž o určení sporného právního poměru, při čemž se obě strany zavazovaly, a to žalovaná firma k výplatě dohodnuté části peněz, jež obdržela od žalobce, a naproti tomu žalobce, že upouští od požadavku na zbytek peněz. Došlo tedy mezi stranami k narovnání podle § 1380 obč. zák. Není tu rozhodné, že původní smlouva byla nicotná a že si

toho žalobce nebyl tehdy vědom pro právní omyl v otázce této nicotnosti, neboť předmětem narovnání bylo již jen, kolik peněz má žalobce od žalované firmy obdržeti zpět a kolik peněz jí ponechává na úhradu jejích výloh, když se dříve strany shodly na tom, že nebudou pokračovati v původním smluvním poměru. Není překážky, proč by výše částky, jež měla býti žalobci vrácena z peněz žalované firmě vyplacených, nemohla býti platně a závazně určena volnou dohodou stran. Vždyť narovnáním neměl býti upraven právní poměr z původní nicotné smlouvy. Omyl může podle § 1385 obč. zák. učiniti narovnání neplatným jen potud, pokud se týká podstaty osoby nebo předmětu. V souzené věci nejde o takový omyl, protože to, co žalobce o svém omylu tvrdil, se netýkalo ani osob narovnání uzavřevších, ani předmětu tohoto narovnání, nýbrž jen právního názoru o tom, zda původní smlouva byla nicotná nebo ne. Omyl co do právních skutečností jest pro platnost narovnání nerozhodný. Ostatně poukázal již odvolací soud správně k tomu, že se strany při jednání o narovnání vůbec nezabývaly otázkou neplatnosti původní smlouvy, takže nelze ani tvrditi, že žalobce byl tehdy po této stránce v omylu. Bylo-li mezi stranami platně dojednáno narovnání podle § 1380 obč. zák., nemůže dovolatel vyvozovati důvodnost žalobního nároku z ustanovení § 1431 obč. zák., neboť na základě tohoto narovnání neplnil žalobce žalované firmě, nýbrž tato plnila jemu, vyplativši mu částku 2.250 Kč.

Čís. 15015.

Nebylo-li usnesení o povolení mobilární exekuce doručeno dlužníku, nýbrž jiné osobě stejného jména, u níž byl učiněn pokus o zabavení svršků, jest celé exekuční řízení, počínajíc doručením povolujícího usnesení zmatečné, a to včetně řízení manifestačního, třebaže bylo již proti dlužníku pravoplatně zavedeno.

(Rozh. ze dne 6. března 1936, R I 145/36.)

Usnesení prvního soudu, povolující mobilární exekuci proti povinnému Josefu F-ovi, nebylo doručeno povinnému, nýbrž jiné osobě téhož jména (Josef F.), u níž byla také exekuce provedena. Návrh na uvalení vazby proti povinnému za účelem vynucení složení manifestační přísahy p r v ý s o u d zamítl proto, že exekuce proti povinnému nebyla vůbec provedena, takže tu nejsou podmínky § 47 odst. 2 ex. ř. pro nařízení přísežného seznání jmění a uvalení vazby. R e k u r s n í s o u d zrušil toto usnesení prvního soudu i s řízením mu předcházejícím, počínajíc doručením usnesení exekuci povolujícího pro zmatečnost.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Zmatečnosti vypočtené v § 477 c. ř. s., které platí mocí § 78 ex. ř. také v exekučním řízení, jsou tak závažné vady řízení, že činí celé řízení